



חק לישראל – פרשת כי תבוא יום א'

עשה שזעוזזי כוכבים חושב להס הקצ"ה מחשבה כמעשה: וירד מארימה – ועוד
 אחריס צאו עלינו לכלותנו שאחרי זאת ירד
 יעקב למאריס: צמתי מעט – צשצעים נפש:

נביא – ישעיה ס' א'-ו'

(א) קומי אורי פי בא אורך וכבוד יהוה עליך זרח: (א) קומי אנהרי ירושלם ארי מטא זמן פורקניך ויקרא דיי עלך יתגלי:
 (ב) פי הנה החשך יבסה ארץ וערפל לאמים ועליך יזרח יהוה וכבודו עליך יראה: (ב) ארי הא חשוכא יחפי ארעא וקבלא למלכותא וביך ישרי שכנתא דיי ויקרה עלך יתגלי:
 (ג) והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרחך: (ג) ויהכון עממין לנהורין ומלכיא לקבל זהורין:
 (ד) שאי סביב עיניך וראי פלם נקבצו באו לך בניך מרחוק יבאו ובנתיה על צד תאמנה: (ד) זקופי ירושלם סחור סחור עינך וחוי כל בני עם גלותך דמתכנשין ואתן לגויך בנך מרחיק ייתון ובנתך על גססין יתנסבן:
 (ה) אז תראי ונהרת ופחד ורחב לבבך פי יהפך עליך המון ים חיל גוים יבאו לך: (ה) בכך תחזין ותנהרין ותרחלין ויפתי לביך בדחלת חטאין ארי יתחליף לך עותר מערבא נכסי פלחי כוכביא יתעלון לגויך:
 (ו) שפעת גמלים תכסף בכרי מדין ועיפה פלם משבא יבאו זהב ולבונה ישאו ותהלות יהוה יבשרו: (ו) שירת ערבאי תחפי סחרניך הוגני מדין והולד כולחון משבא ייתון דהב ולבונה יהון טעינין וראתן עמהון בתושבתתא דיי יהון משתען:

רש"י

(ד) על כל תאמנה – על גססין, כסלים של מלכים שהינה אמונות:
 (ה) אז תראי ונהרת – זכך תחזין ותנהרין. ופחד ורחב לבבך – ויתמה וירחב לבבך. כי יהפך עליך המון ים – ארי יתחלף לך עותר מערבא. חיל גוים – נכסי דפלחי כוכביא:

כתובים – תהילים פרק ח' ז'-י' פרק ט' א' – ב'

(ז) תמשילהו במעשי ידך כל שתה תחת רגלי: (ז) אשלטתיה בעוברי ירך כולא שויתא תחות רגלי:
 (ח) צנה ואלפים פלם וגם בהמות שדי: (ח) עאן ותורי כולחון ולחוד בעירי חקלא:
 (ט) צפור שמים ודגי הים עבר ארחות ימים: (ט) צפרי שמיא ונוני ימא ולויתן דחליף אסרטי ימא:
 (י) יהוה אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ: (י) יי אלהא רבוננא כמה תליל ומשבח שמך כולא ארעא:



חק לישראל – פרשת כי תבוא יום א'

(א) לְמִנְצַחַת עַל מוֹת לָבָן מְזֻמֹּר לְדָוִד: (א) לְשִׁבְחָא עַל מִיתוּתָא דְגַבְרָא דִּי נִפְק מִבְּנֵי מִשְׁרֵיתָא תוֹשִׁבְחָתָא לְדָוִד:

(ב) אֹדְרָה יְהוּה בְּכָל לְבֵי אֲסַפְרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיהָ: (ב) אֲשַׁבַּח קִדְמָא יִי בְּכָל לְבֵי אֲשַׁתְּעֵי כוֹלְהוֹן פְּרִישׁוֹתֶיהָ:

רס"י

שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְתַגְלָה לְדַקְתָּם וְתִקְרַב יִשׁוּעָתָם שִׁימַחַה עִמְלֶךְ וְזָרְעוֹ, עֲלָמוֹת יִלְדוֹת, לָבָן כְּמוֹ לָבָן, וּמִנְחָס פֶּתַר עֲלָמוֹת לָבָן, נְגִינּוֹת לְלַמֵּד וְכֵה פִתְרוֹנוֹ לְמִנְחָח עַל מוֹת לָבָן לְמִשְׁוֹרֵר נְגִינּוֹת לְלַמֵּד, וְיֵהִי לָבָן כְּמוֹ לְהַבִּין וּלְזַבּוֹן, עֲלָמוֹת ע"ש כְּלֵי שִׁיר שְׁמֹו עֲלָמוֹת כְּמוֹ שְׁאֲמַר (תְּהִלִּים מו) עַל עֲלָמוֹת שִׁיר וְדוֹנָשׁ פֶּתַר לָבָן שֶׁסְ אֲדַם שְׁהִי' שְׁמוֹ לָבָן שְׁהִי' נִלְחַס זְדוּד זִימִים הֵהֵם וְמֵה שְׁהוּא אֲוֹמֵר גַּעֲרַת גּוֹיִם אֲבִדְתָּ רָשַׁע הִרְשַׁע הַזֶּה הוּא לָבָן הַהוֹרֵג עִם נְקִיִּים וְאֵע"פ שְׁאִין אֲתָה רֹאֵה זִמְקוּס אַחַר אֲדַם שְׁהִי' שְׁמוֹ לָבָן רַק זִמְקוּס הַזֶּה כֵּן אֲתָה מוֹרָא זִשְׁמוֹת אַחֲרִים שְׁאִינוֹן נִכְתָּבִים זִמְקִרָא רַק פִּעַם אִי:

(ב) כָּל נִפְלְאוֹתֶיהָ – גִּאֻלָּה הַאֲחֲרוֹנָה שְׁשִׁקוּלָה כְּנִגְד כָּל הַנְּסִים כְּמוֹ שְׁנִאֲמִי' (וִרְמִי' טז) לֹא יֵאֲמַר עוֹד חַי ה' אֲשֶׁר הֵעֵלָה וְגו':

(ח) כָּנָה וְאֲלִפִּים – כָּאִין וְזִקְרָא כְּמוֹ (דְּזִרִים כה) שְׁגַר אֲלִפִּיד, כָּנָה לְשׁוֹן פִּעוּלָה הוּא כְּמוֹ (זִמְדָּבָר לז) וְגִדְרוֹת לְכַנְאֲכִם, אֲוִזִּילִדִי"ץ זִלְעוֹ, יֵשׁ מְדַרְשֵׁי אֲגִדָּה וְאִינְס מִתִּישְׁזִין לְפִי הַמְקִרָאוֹת:

(א) עַל מוֹת לָבָן – יֵשׁ פּוֹתְרִין עַל מוֹת לָבָן עַל מַת זֵנו אֲבִשְׁלוּס וְלֹא יִתְכֵן פִּתְרוֹנוֹ מִפְּנֵי אֲוִמִי' לָבָן וְלֹא אֲמַר הַבֵּן וְאִין לוֹ זִמְזֻמֹּר עֲדוֹת וְזִכְרוֹן לְאֲמִיזָה זֶה הַפִּתְרוֹן וְיֵשׁ פּוֹתְרִין עַל מוֹת לָבָן נִבָּל וְאִף זֶה לֹא יִתְכֵן לְהַפּוֹךְ אֶת הַשֵּׁם וְאִין זִמְזֻמֹּר זִכְרוֹנוֹ (סֵא"א) וְרִאֲיִתִּי זִמְסוּרָה הַגְּדוּלָה שְׁהִיא תִּיבָה אַחַת שְׁהִרִי חִיבֵר לֵה (תְּהִלִּים מַח) וְהוּא יִנְהַגְנוּ עֲלָמוֹת פִּתְרוֹ מִנְחָס וְדוֹנָשׁ מֵה שְׁפִתְרוֹ וְאִינוֹ נִרְאָה זִעִינִי, וְרִאֲיִתִּי זִפְסִיקָת' שְׁהַעֲנִין מְדַבֵּר זִעֲמֶלֶךְ גַּעֲרַת גּוֹיִם שְׁמֵם מַחִית וְאֲוֹמֵר אֲנִי לְמִנְחָח עַל מוֹת לָבָן שִׁיר זֶה לְעִתִּיד לָבֹא כְּשִׁיתְלָבָן יִלְדוֹתָן וְשַׁחְרוֹתָן

משנה – תרומות פרק ז'

(א) הָאוֹכֵל תְּרוּמָה מִזֵּיד, מְשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן וְאִינוֹ מְשַׁלֵּם אֶת הַחֲמִשָּׁה. הַתְּשֻׁלוּמִין חֲלִין, אִם רָצָה הַבֶּהֱן לְמַחֹל, מוֹחֵל:

– דִּתְשֻׁלוּמִין דְּשׁוּגָג זִלְזָד קִרְיִנְהוּ רַחֲמִנָא קוּדֵשׁ, כִּלְכַתִּיב וְנָתַן לָכֵהן אֶת הַקּוּדֵשׁ אֲבָל תְּשֻׁלוּמִין דְּמִזֵּיד חוֹלִין הֵן וְהוֹאִיל הֵן חוֹלִין אִם רָכָה הַבֶּהֱן לְמַחֹל מוֹחֵל, מֵה שְׁאִין כֵּן זִתְשֻׁלוּמִין שֶׁל שׁוּגָג שְׁאִם רָכָה לְמַחֹל אִינוֹ מוֹחֵל מִפְּנֵי שְׁהוֹן קוּדֵשׁ:

(ב) בֵּית בְּהֵן שֶׁנִּשְׁאֵת לְיִשְׂרָאֵל וְאַחַר כֵּן אֲכָלָה תְּרוּמָה, מְשַׁלְּמַת אֶת הַקֶּרֶן וְאִינְהָ מְשַׁלְּמַת אֶת הַחֲמִשָּׁה. וּמִיִּתְתָּהּ בְּשִׂרְפָה. נִשְׁאֵת לְאַחַד מִכָּל הַפְּסוּלִין, מְשַׁלְּמַת קֶרֶן וְחֲמִשָּׁה. וּמִיִּתְתָּהּ בְּחִנְקָה. דְּבִרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אֲוִמְרִים, זֹו מְשַׁלְּמַת אֶת הַקֶּרֶן וְאִינוֹן מְשַׁלְּמוֹת אֶת הַחֲמִשָּׁה, וּמִיִּתְתֵּן בְּשִׂרְפָה:

כְּדִין גּוֹזֵל אֶת חֲזִירוֹ אֲבָל לֹא חוּמָשׁ, דִּכְהִנַּת הִיא וְכַתִּיב (וִיקִרָא כז) וְכָל זֶר לֹא יֵאֲכַל קוּדֵשׁ, יֵרָאֵה זֹאת שְׁאִינְהָ זֵרָה וְאִפְשֵׁר לֵה שְׁתַּשּׁוּב לְזִבִּית

רַע"ב – (א) הָאוֹכֵל תְּרוּמָה מִזֵּיד – זִלָּא הַתְּרָאָה, לְחִילוֹ אֲתֵרוֹ זִיבָה, לֹקָה וְאִינוֹ מְשַׁלֵּם. וְאִף עַל גַּב זִלְזָא הַתְּרָאָה חִיבֵי מִיִּתָה זִידי שְׁמִים, אִינְהָ פּוֹטְרַת מִן הַתְּשֻׁלוּמִין: וְאִינוֹ מְשַׁלֵּם אֶת הַחֲוּמָשׁ – דִּלָּא חִיבֵיב תּוֹרָה חוּמָשׁ אֲלָא לְאוֹכֵל תְּרוּמָה זִשְׁגָּגָה: הַתְּשֻׁלוּמִין חוֹלִין

רַע"ב – (ב) זֶה כֵּהן שְׁנִשְׁאֵת לְיִשְׂרָאֵל – וְאִסוּרָה לְאוֹכֵל זִתְרוּמָה: מְשַׁלְּמַת אֶת הַקֶּרֶן –

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום א'

איך כהן כי תחל לזנות, מי שראויה לחזור לבית אביה אלמלא זנות זה, היא בשריפה, יתה נבעלת לפסול לה, שאינה ראויה לחזור לבית אביה שזו אינה בשריפה: וחכמים אומרים וכו' – ללא הויא זרה עד שתהא זרה מתחילתה ועד סופה, וזו הואיל וכבר אכלה בתרומה אינה משלמת את החומש: ומיתתה בשריפה – וזת איך כהן כתיב מכל מקום והלכה כחכמים:

אביה כנעוריה ותהא מותרת לאכול בתרומה: ומיתתה בשריפה – אם זנתה תחת בעלה ישראל, כדכתיב (שם כח) וזת איך כהן כי תחל לזנות וגו', כל שהיא זת כהן לא שגא אשת כהן ולא שגא אשת ישראל, באש תשרף: נשאת לאחד מכל הפסולים – כגון חלל נתין וממזר. משלמת קרן וחומש, שהרי נתחללה בזיאתו ואינה ראויה עוד לאכול בתרומה והרי היא כזרה: ומיתתה בזנות – לכתיב וזת

(ג) הַמֵּאֲכִיל אֶת בְּנָיו קֹטְנִים, וְאֶת עֲבָדָיו בֵּין גְּדוּלִים בֵּין קֹטְנִים, הָאוֹכֵל תְּרוּמַת הַזֵּוֹעָה לְאַרְצָא, וְהָאוֹכֵל פְּחוֹת מִכֹּזֵיבַת תְּרוּמָה, מִשְׁלֵם אֶת הַקֶּרֶן, וְאֵינוֹ מִשְׁלֵם אֶת הַחֹמֶשׁ. וְהַתְּשֻׁלוּמִין חֲלִין, אִם רָצָה הַכֹּהֵן לְמַחֹל, מִוָּחַל:

רע"ב – (ג) המאכיל את בניו קטנים – תרומת חוזה לארץ – אף על פי שהיא ללאו בני חוזה נינהו. ועבדיו, אפילו גדולים: מדמעת, אין מוסיפין חומש עליה:

(ד) זֶה הַכֹּלֵל כָּל הַמְּשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֹמֶשׁ, הַתְּשֻׁלוּמִין תְּרוּמָה, אִם רָצָה הַכֹּהֵן לְמַחֹל, אֵינוֹ מִוָּחַל. וְכָל הַמְּשַׁלֵּם אֶת הַקֶּרֶן וְאֵינוֹ מִשְׁלֵם אֶת הַחֹמֶשׁ, הַתְּשֻׁלוּמִין חֲלִין, אִם רָצָה הַכֹּהֵן לְמַחֹל, מִוָּחַל:

רע"ב –

(ה) שְׁתֵּי קָפוֹת, אַחַת שֶׁל תְּרוּמָה וְאַחַת שֶׁל חֲלִין, שֶׁנִּפְלְהָ סָאָה תְּרוּמָה לְתוֹךְ אַחַת מֵהֶן וְאֵין יָדוּעַ לְאִיזוֹ מֵהֶן נִפְלְהָ, הָרִי אָנִי אוֹמֵר, לְתוֹךְ שֶׁל תְּרוּמָה נִפְלְהָ. אֵין יָדוּעַ אִיזוֹ הִיא שֶׁל תְּרוּמָה וְאִיזוֹ הִיא שֶׁל חֲלִין, אֲכַל אַחַת מֵהֶן, פְּטוּר, וְהַשְּׁנִיָּה, נוֹהֵג בָּהּ בְּתְרוּמָה, וְחֵיבֵת בְּחֲלָהּ, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹסִי פּוֹטֵר. אֲכַל אַחַר אֶת הַשְּׁנִיָּה, פְּטוּר. אֲכַל אַחַד אֶת שְׁתֵּיהֶן, מִשְׁלֵם בְּקִטְנָה שְׁבַשְׁתֵּיהֶן:

מדומעת ושאניה מדומעת תלין במדומעת. כללל למלתא כל היכא דאחת אינה מתקלקלת תלין בה: אכל אחת מהן פטור – דשמא של חולין אכל: וחייבת בחלה – דספק חולין היא: ורבי יוסי פטור – דכיון דלא ידיע הוא ליה כמדומע דפטור מן החלה. והלכה כר' יוסי בכל הני תלתא צבי דמתניתין: אכל – אדם אחר את השניה פטור: כקטנה שבשתייהן – להקל:

רע"ב – (ה) לתוך של תרומה נפלה – ושל חולין מותרת. ודוקא בשתי קופות אחת של חולין ואחת של תרומה תלין תרומה לתוך תרומה נפלה, שיט היתר לשתי הקופות. אבל אחת חולין ואחת טבל או מעשר ראשון וכיוצא בזה, לא תלין שנפלה התרומה לטבל כדי להתיר החולין, מאחר שהטבל נדמע ונאסר, למאי חזית לאסור קופה זו יותר מזו. וכן טמאה וטהורה תלין בטמאה, או

(ו) נִפְלְהָ אַחַת מֵהֶן לְתוֹךְ הַחֲלִין, אֵינָה מְדַמְעָתָן, וְהַשְּׁנִיָּה, נוֹהֵג בָּהּ בְּתְרוּמָה, וְחֵיבֵת בְּחֲלָהּ, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְרַבִּי יוֹסִי פּוֹטֵר. נִפְלְהָ שְׁנֵיָּה לְמָקוֹם אַחַר, אֵינָה מְדַמְעָתָן. נִפְלְוּ שְׁתֵּיהֶן לְמָקוֹם אַחַד, מְדַמְעוֹת בְּקִטְנָה שְׁבַשְׁתֵּיהֶן:

רע"ב – (ו) אינה מדמעתן – דשמא היינו אותה של חולין:



חק לישראל – פרשת כי תבוא יום א'

(ז) זָרַע אֶת אַחַת מֵהֶן, פֶּטוּר, וְהִשְׁנִיָּה, נוֹהֵג בָּהּ כְּתֵרוֹמָה, וְחִיְבַת בַּחֲלָה, דְּבָרֵי רַבֵּי מֵאִיר. וְרַבֵּי יוֹסֵי פוֹטֵר. זָרַע אַחַר אֶת הַשְּׁנִיָּה, פֶּטוּר. זָרַע אַחַד אֶת שְׁתֵּייהֶן, בְּדָבָר שֶׁזָּרְעוּ כָּלָה, מִתָּר. וּבְדָבָר שֶׁאֵין זָרְעוּ כָּלָה. אָסוּר:

וּמִשְׁבִּינֵן לֵה כְּגִידוּלֵי [מְדוּמַע] דַּתְנָן לְקַמְנָן צִפְרָק ט' שְׁהָן חוֹלִין: צִדְדָר שְׁאִין זָרְעוּ כֻלָּה – כְּגוֹן שׁוֹם וּצְלָלִים אֲסוּר, וְאִף עַל גַּב דַּחֲשְׁבִינָן לֵיה כְּמְדוּמַע וְלֹא כְּתֵרוֹמָה, צִדְדָר שְׁאִין זָרְעוּ כֻלָּה יֵשׁ לְהַחֲמִיר טַפִּי:

רע"ב – (ז) זרע אחת מהן פטור – שהזרע את התרומה בשוגג כריך להפך את הקרקע, ואם לא הפך, הגידולים תרומה, והכל חפטור דכחולין הם: צדצר שזרעו כלה – כגון חטים ושעורים מותר לזרים, לאין זו תרומת ודאי

גמרא – ברכות דף ס"א ע"א

תנו רבנן המרצה מעות לאשה מידו לידה כדי להסתכל בה אפילו יש בידו תורה ומעשים טובים כמשה רבינו לא ינקה מדינה של גיהנם שנאמר יד ליד לא ינקה רע לא ינקה מדינה של גיהנם אמר רב נחמן מנוח עם הארץ היה דכתיב וילך מנוח אחרי אשתו מתקיף לה רב נחמן בר יצחק אלא מעתה גבי אלקנה דכתיב וילך אלקנה אחרי אשתו וגבי אלישע דכתיב ויקם וילך אחריה הכי נמי אחריה ממש אלא אחרי דבריה ואחרי עצתה הכא נמי אחרי דבריה ואחרי עצתה אמר רב אשי ולמאי דקאמר רב נחמן מנוח עם הארץ היה אפילו בי רב נמי לא קרא שנאמר ותקם רבקה ונערותיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי האיש ולא לפני האיש אמר רבי יוחנן אחורי ארי ולא אחורי אשה אחורי אשה ולא אחורי עבודת כוכבים אחורי עבודת כוכבים ולא אחורי בית הכנסת בשעה שהעבור מתפללין ולא אמרן אלא דלא דרי מידי ואי דרי מידי לית לן בה ולא אמרן אלא דליכא פתחא אחרינא ואי איכא פתחא אחרינא לית לן בה ולא אמרן אלא דלא רכיב חמרא אבל רכיב חמרא לית לן בה ולא אמרן אלא דלא מנח תפילין אבל מנח תפילין לית לן בה: אמר רב יצר הרע דומה לזבוב ויושב בין שני מפתחי הלב שנאמר זבובי מות יבאיש יביע שמן דוקח ושמואל אמר כמין חטה הוא דומה שנאמר לפתח חטאת רובץ:

רש"י על הגמרא

תינוקות של בית רבן, נמי לא קרא: בשעה שהעבור מתפללים – לכיון שאינו נכנס נראה כפורק עול ומצוה בית הכנסת: ואי דרי מידי – אין כאן גנאי, דמוכחא מילתא דהאי דלא נכנס מפני המשו: ואי איכא פתחא אחרינא – אין כאן צווי, דמאן דחזי סבר צפתחא אחרינא ליעול: יביע – לשון אצבעועות, כל

יד ליד לא ינקה רע – אפילו כמשה רבינו שקבל תורה מימינו של הקדוש ברוך הוא לא ינקה רע, וקרא באשה משתעי: עם הארץ – לא שמש תלמידי חכמים, שלא למד משנה זו ששנינו לא יהלך אדם אחורי אשה ואפילו היא אשתו: ולמאי דקאמר רב נחמן – שהלך אחריה ממש, אם כן אפילו בי רב, עם

חק לישראל – פרשת כי תבוא יום א'

מסקה מסריח מעלה רחיחה ואזעזועות: חטאת – לשון חטה לריש ליה:

זוהר – פנחס דף רלא' ע"א

אמר רבי יהודה, לימא לן מר, (ס"א מאליו) מלין מעלייתא דראש השנה. פתח רבי שמעון ואמר (מלכים ב ד) ויהי היום. בכל אתר דכתיב ויהי, איהו צער, ויהי בימי צער. ודאי, ויהי היום, יומא דאית ביה צער, ודא הוא ראש השנה, יומא דאית ביה דינא קשיא על עלמא. ויהי היום ויעבר אלישע אל שונם, יומא דראש השנה הוה. ובכל אתר ויהי היום, דא ראש השנה. (איוב א) ויהי היום ויבאו בני האלהים, יום ראש השנה הוה:

בכל זמנא תרין יומין אינון, מאי טעמא. בגין, דלחוי יצחק כליל דינא ורחמי, תרין יומין ולא חר. דאלמלא ישתכח יחידאי, יחריב עלמא. ועל דא כתיב תרין זמנין, ויהי היום ויהי היום:

ויבאו בני האלהים, אלין בית דין רברבא. בני האלהים ודאי, בנוי דמלכא קריבין לגביה. ואינון שבעין ממנו, דסחרין תדידא למלכא. ואינון חתכין דינא על עלמא. להתיצב על יי, וכי על יי קיימי. אלא, בשעתא דאלין קיימי על דינא, דינא קדמא דכלא ביה, מאן הוא. דלא יוקיר לשמא דקודשא בריה הוא, ודלא יוקיר לאורייתא ולעבדי. אוף הכי, מאן הוא דלא חייש על יקרא דשמא קדישא, דלא יתחלל בארעא. מאן הוא דלא חייש ליקריה דקודשא בריה הוא, מאן הוא דלא שוי יקר לשמא דא. ויבא גם השטן בתוכם, גם לרבות ההיא נוקבא דיליה. אוף הכי להתיצב על יי, דאיהו חייש נמי ליקרא דשמא דא:

הלכה – הרמב"ם הלכות ברכות פרק ד'

(ח) היו שותין ואמרו בואו ונברך ברכת המזון או בואו ונקדש קידוש היום נאסר עליהם לשתות עד שיברכו או יקדשו ואם רצו לחזור ולשתות קודם שיברכו או יקדשו אף ע"פ שאינם רשאים צריכים לחזור ולברך תחלה בורא פרי הגפן ואח"כ ישתו אבל אם אמרו בואו ונבדיל אין צריכין לחזור ולברך:

(ט) היו מסובין לשתות יין ובא להן מין יין אחר כגון שהיו שותין אדום והביאו שחור או ישן והביאו חדש אינן צריכין לברך ברכת היין פעם שנייה אבל מברכין ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הטוב והמטיב:

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה בת שמואל, דניאלה פורטונה בת ראל, צדיקה בת שרה ז"ל.